

องค์ความรู้ด้านความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มีความชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรแสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่าง ๆ ของฝ่ายสอบสวน สำนักกฎหมายและที่ดิน และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพ ทัวทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลงานที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ และบรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

2. เพื่อเป็นหลักฐานแสดงวิธีการทำงานที่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และพัฒนาการทำงานให้เป็นที่มืออาชีพ และใช้ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร รวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ให้กับบุคคลภายนอกรับทราบ

2. ขอบเขต

กระบวนการด้านความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่มีขอบเขตครอบคลุมขั้นตอนการปฏิบัติงานตั้งแต่เริ่มต้นรายงานความเสียหายจนเสร็จสิ้นกระบวนการสอบข้อเท็จจริงตามที่พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 กำหนดโดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ โดยตรง ได้แก่ ฝ่ายสอบสวน สำนักกฎหมายและที่ดิน

3. คำจำกัดความ

อชช.	หมายถึง อธิบดีกรมชลประทาน
รชร.	หมายถึง รองอธิบดีฝ่ายบริหาร
ผส.มด.	หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดิน
สส.มด. 1 - 4	หมายถึง หัวหน้างานสอบสวน 1 - 4
สตง.	หมายถึง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ป.ป.ช.	หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

3.1. “ละเมิด”

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มิได้นิยามความหมายคำว่า “ละเมิด” ว่าหมายถึงอะไร การพิจารณาความหมายของคำว่า “ละเมิด” จึงต้องพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด มาตรา 420

“มาตรา 420 ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

การกระทำละเมิดมีองค์ประกอบดังนี้

(1) มีการกระทำ

“การกระทำ” หมายถึงการเคลื่อนไหวร่างกายโดยรู้สำนึกในการเคลื่อนไหวและอยู่ในบังคับของจิตใจผู้กระทำ และรวมถึงการงดเว้นที่จะกระทำการอันมีหน้าที่ต้องกระทำด้วยไม่ว่าจะเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย ตามระเบียบปฏิบัติงาน ตามสัญญา ตามวิชาชีพ แต่ไม่รวมถึงหน้าที่ตามศีลธรรม

(2) โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

การกระทำโดย “**จงใจ**” หมายถึง การกระทำโดยผู้กระทำรู้สึกนึกถึงผลเสียหายที่จะเกิดจากการกระทำของตนกล่าวคือ รู้ว่าการกระทำนั้นจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ส่วนว่าความเสียหายจะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดนั้นไม่สำคัญ การกระทำโดยจงใจมีความหมายกว้างกว่ากระทำโดย “**เจตนา**” ตามประมวลกฎหมายอาญา เพราะการกระทำโดยเจตนาตามมาตรา 59 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ผู้กระทำต้องประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นด้วย

การกระทำโดย “**ประมาทเลินเล่อ**” มีความหมายเช่นเดียวกับการกระทำโดยประมาทในทางอาญาตามมาตรา 59 วรรคสี่ แห่งประมวลกฎหมายอาญาที่บัญญัติว่า “การกระทำโดยประมาทได้แก่กระทำความผิดมิใช่โดยเจตนาแต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่”

“**วิสัย**” หมายถึง สภาพเกี่ยวกับตัวผู้กระทำ เช่น อายุ เพราะเด็กและผู้ใหญ่จะมีความระมัดระวังในเรื่องเดียวกันต่างกันเนื่องจากมีประสบการณ์แตกต่างกัน เพศ ชายและหญิงต่างมีความระมัดระวังในแต่ละเรื่องต่างกัน ผู้ประกอบวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่งหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือผู้ปฏิบัติงานใดงานหนึ่งมาเป็นระยะเวลานาน ย่อมมีความระมัดระวังในวิชาชีพหรือเรื่องที่ตนเชี่ยวชาญหรือชำนาญงานมากกว่าคนทั่วไป เป็นต้น

“**พฤติการณ์**” หมายถึง ปัจจัยแวดล้อมผู้กระทำ เช่น เหตุเกิดกลางวันหรือกลางคืน มีฝนตกถนนลื่นหรือไม่ มีเวลาที่จะคิดคำนวณได้ตรงหรือรอบคอบก่อนที่จะกระทำการใดการหนึ่ง ลงไปหรือไม่ เป็นต้น

เพราะพฤติกรรมแวดล้อมเหล่านี้จะมีผลต่อระดับความระมัดระวังในการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม เช่นนั้น เช่น ถ้าฝนตกถนนลื่นผู้ขับขี่รถยนต์ทั่วไปย่อมต้องใช้ความระมัดระวังเพิ่มขึ้นกว่าการขับขี่รถยนต์ในภาวะปกติ เป็นต้น

การกระทำโดย “ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” หมายถึงการกระทำที่บุคคลได้กระทำไป โดยขาดความระมัดระวังที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก เช่น คาดเห็นได้ว่าความเสียหายอาจเกิดขึ้นได้ หรือหากใช้ความระมัดระวังสักเพียงเล็กน้อยก็คงคาดเห็นได้ว่าอาจเกิดความเสียหายขึ้น ตัวอย่างเช่น โรงงานของจำเลย (กระทรวงการคลัง) เฉพาะปอทำให้มีควันดำปกคลุมถนนจนมองไม่เห็นทางข้างหน้าเป็นเหตุให้มีคนขับรถชนมาชนท้ายรถยนต์ของ โจทก์ที่จอดอยู่ได้รับความเสียหาย เหตุการณ์เช่นนี้เคยเกิดขึ้นมาแล้ว 2-3 ครั้ง แต่จำเลยก็ปล่อยปละละเลยไม่เปลี่ยนวิธีเฉพาะปอเป็นวิธีอื่น การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นต้น การวินิจฉัยว่า การกระทำใดเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นกรณีๆ ไป

(3) โดยผิดกฎหมาย

การกระทำโดยผิดกฎหมาย หมายถึงการกระทำโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือโดยไม่มีอำนาจหรือไม่มีสิทธิโดยชอบที่จะกระทำการนั้นได้ นอกจากนี้ โดยที่มาตรา 421 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติว่า "การใช้สิทธิซึ่งมีแต่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น ท่านว่าเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย" ดังนั้น การกระทำโดยผิดกฎหมายอันจะเป็นการกระทำละเมิด จึงหมายความรวมถึงการใช้สิทธิที่ผู้กระทำมีอยู่ตามกฎหมายทำให้บุคคลอื่นเสียหายด้วย

การใช้สิทธิที่มีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นจะต้องเป็นการแก่งแย่งโดยผู้กระทำมุ่งต่อผลคือความเสียหายแก่ผู้อื่นฝ่ายเดียว เช่น นาย ก. ขอรังวัดที่ดิน นาย ข. คัดค้านการรังวัดโดยอ้างว่า นาย ก. นำรังวัดล้ำเข้าไปในเขตที่ดินของตนและขอวัดสอบเขตก่อน แต่ก็ไม่ดำเนินการใดๆ เมื่อนาย ก. จัดให้มีการรังวัดใหม่ นาย ข. ก็ยังคัดค้านแต่ก็ไม่ดำเนินการขอวัดสอบเขตเหมือนเช่นเดิม ดังนี้ เป็นการกระทำซึ่งมีแต่จะเสียหายแก่บุคคลอื่นตามมาตรา 421

(4) ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

ความรับผิดทางละเมิดจะเกิดขึ้นเมื่อการกระทำนั้นก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น หากบุคคลอื่นยังไม่ได้รับความเสียหายจากการกระทำย่อมไม่เป็นละเมิด โดยความเสียหายนั้นจะเป็นความเสียหายที่เกิดแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ แต่ต้องเป็นความเสียหายที่แน่นอนกล่าวคือ ความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วหรือที่จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอนในอนาคต และความเสียหายจะต้องเกิดจากผลโดยตรงของผู้กระทำด้วยและผู้ที่ได้รับ ความเสียหายต้องเป็นบุคคลอื่น ที่ไม่ใช่ผู้กระทำโดยตรงหรือมีส่วนร่วมในการกระทำนั้น

3.2. “เจ้าหน้าที่”

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 4 วรรคสอง “เจ้าหน้าที่ หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างหรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็น กรรมการหรือฐานะอื่นใด”

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ข้อ 4 วรรคสอง “เจ้าหน้าที่ หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างหรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด บรรดาซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือถูกสั่งให้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ”

3.3. “หน่วยงานของรัฐ”

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 4 วรรคสาม “หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย”

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

บุคคล

อธิบดีกรมชลประทาน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน

รองอธิบดีฝ่ายบริหาร เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงและคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดโดยปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมชลประทาน ตามคำสั่งกรมชลประทานที่ ข 1068/2554 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2554 เรื่อง มอบหมายอำนาจหน้าที่ในการสั่งและปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมชลประทาน

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดิน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะผู้บังคับบัญชาโดยตรงในการสั่งการ ตรวจสอบ กลั่นกรอง เรังรัด และติดตามงานของฝ่ายสอบสวน

หัวหน้าฝ่ายสอบสวน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบงานการสอบสวน กำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของหัวหน้างานสอบสวน และนิติกรผู้รับผิดชอบสำนวน

หัวหน้างานสอบสวน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหัวหน้างาน ตรวจสอบงานการสอบสวน กำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของนิติกรผู้รับผิดชอบสำนวน และในฐานะผู้รับผิดชอบสำนวน

นิติกรฝ่ายสอบสวน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะผู้รับผิดชอบสำนวน

องค์คณะ

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เกี่ยวข้องกับกระบวนการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง เกี่ยวข้องกับกระบวนการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง กระทรวงการคลัง เกี่ยวข้องกับกระบวนการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ส่วนราชการ

โครงการ / ศูนย์ / กอง / สำนัก เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะผู้ครอบครองดูแลทรัพย์สินแทนกรมชลประทาน

ฝ่ายสอบสวน สำนักกฎหมายและที่ดิน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการด้านความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานที่ตรวจสอบและชี้มูลความผิดเจ้าหน้าที่และความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทางราชการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานที่ตรวจสอบและชี้มูลความผิดเจ้าหน้าที่และความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทางราชการ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินการและทำความเข้าใจในส่วนความรับผิดทางอาญา เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาในส่วนความรับผิดทางแพ่ง

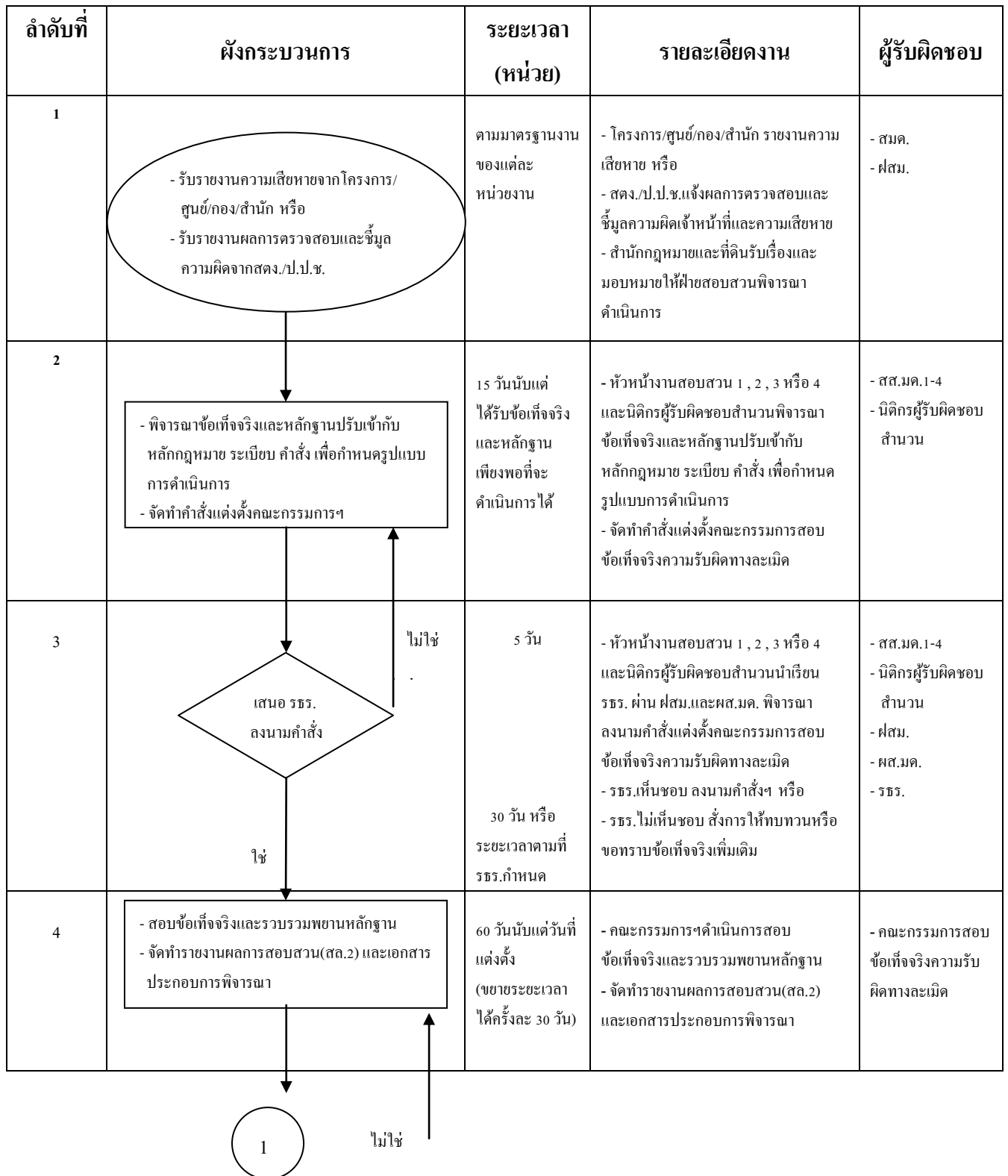
สำนักงานอัยการจังหวัด เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินการและทำความเข้าใจในส่วนความรับผิดทางอาญา เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาในส่วนความรับผิดทางแพ่ง

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 กำหนด

5. Work Flow กระบวนการ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

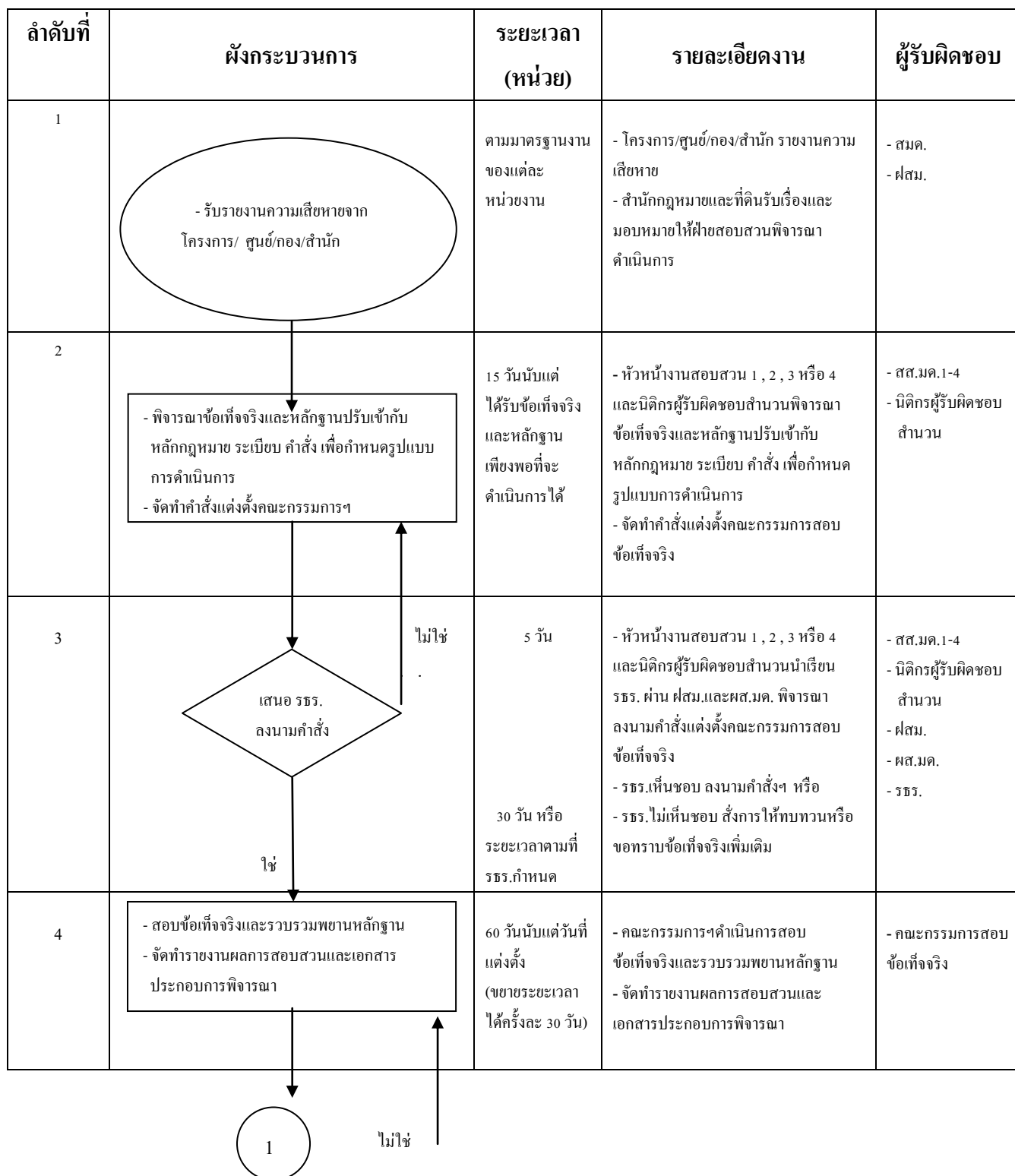

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ (ต่อ)

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (หน่วย)	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
5	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> - ตรวจสอบการสอบข้อเท็จจริงความ รับผิดชอบทางละเมิดและทำความเข้าใจ </div>	30 วัน	- หัวหน้างานสอบสวน 1, 2, 3 หรือ 4 และหรือหัวหน้าฝ่ายสอบสวนดำเนินการ ตรวจสอบการสอบข้อเท็จจริงความ รับผิดชอบทางละเมิดและทำความเข้าใจ ผส.มด.	- สส.มด.1-4 - ผสม.
6	<div style="text-align: center;"> <p>ไม่ใช่</p> <p>เสนอ รร. พิจารณา และวินิจฉัยสั่งการ</p> <p>ใช่</p> </div>	10 วัน 60 วัน หรือ ระยะเวลาตามที่ รร.กำหนด	- ผส.มด.พิจารณาและทำความเข้าใจ นำเรียน รร. - รร.พิจารณารายงานผลการสอบสวน (สส.2)ประกอบเอกสาร และวินิจฉัยสั่งการ มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้คำสันนิษฐาน หรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด หรือ - รร.สั่งการให้คณะกรรมการฯทบทวน หรือสอบสวนเพิ่มเติม	- ผส.มด. - รร. - คณะกรรมการสอบ ข้อเท็จจริงความรับ ผิดทางละเมิด
7	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 20px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> - ส่งสำนวนการสอบสวนให้ กระทรวงการคลังตรวจสอบหรือ - รายงานความเสียหายทุก 3 เดือน ในกรณีเข้าหลักเกณฑ์ตามประกาศ กระทรวงการคลัง </div>	- ภายใน 7 วัน นับแต่วันวินิจฉัย สั่งการ หรือ - ทุก 3 เดือนกรณี เข้าหลักเกณฑ์ ตามประกาศ กระทรวงการคลัง	- ฝ่ายสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนให้ กระทรวงการคลังตรวจสอบ - เว้นแต่เป็นกรณีที่กระทรวงการคลัง ประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้ กระทรวงการคลังตรวจสอบแต่ต้อง รายงานความเสียหายทุก 3 เดือน (ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับ ผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้อง รายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ฉบับลงวันที่ 31 มีนาคม 2552)	- ผสม.

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน สอบข้อเท็จจริงเพื่อให้ทราบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของทางราชการมี
เหตุอันควรเชื่อว่า เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่ (ภัยธรรมชาติ อุทกภัย วัตภัย ไฟฟ้า เป็นต้น)

ขั้นตอนการปฏิบัติงานสอบข้อเท็จจริงเพื่อให้ทราบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของทางราชการมีเหตุอันควรเชื่อว่า เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่ (ภัยธรรมชาติ อุทกภัย วัตภัย ไฟฟ้า เป็นต้น) (ต่อ)

ลำดับที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (หน่วย)	รายละเอียดงาน	ผู้รับผิดชอบ
5		30 วัน	- หัวหน้างานสอบสวน 1 , 2 , 3 หรือ 4 และหรือหัวหน้าฝ่ายสอบสวนดำเนินการ ตรวจสอบงานการสอบข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจนำเสนอ ผส.มด.	- สส.มด.1-4 - ผสม.
6		10 วัน 60 วัน หรือ ระยะเวลาตามที่ รรท.กำหนด	- ผส.มด.พิจารณาและทำความเข้าใจ นำเรียน รรท. - รรท.พิจารณารายงานผลการสอบสวน ประกอบเอกสาร และวินิจฉัยสั่งการ หรือ - รรท.สั่งการให้คณะกรรมการฯ ทบทวน หรือสอบสวนเพิ่มเติม	- ผส.มด. - รรท. - คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง
7		- ภายใน 7 วัน นับแต่วันวินิจฉัยสั่งการ	- กรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของทางราชการ ไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่า เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ฝ่ายสอบสวนส่งสำนักงานสอบสวนให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา หรือ - กรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของทางราชการ มีเหตุอันควรเชื่อว่า เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ฝ่ายสอบสวนจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539	- ผสม.

6. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. โครงการ / ศูนย์ / กอง / สำนัก สังกัดกรมชลประทานรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของทางราชการ หรือหน่วยงานภายนอกเช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้แจ้งผลการตรวจสอบและชี้มูลความผิดเจ้าหน้าที่และความเสียหายที่เกิดขึ้นกับกรมชลประทาน

2. สำนักกฎหมายและที่ดินรับรายงานและมอบหมายให้ฝ่ายสอบสวนพิจารณาดำเนินการ

3. หัวหน้าฝ่ายสอบสวนมอบหมายให้หัวหน้างานสอบสวน 1 , 2 , 3 หรือ 4 พิจารณาดำเนินการ

หัวหน้างานสอบสวน 1 , 2 , 3 หรือ 4 และนิติกรผู้รับผิดชอบสำนวนพิจารณาข้อเท็จจริงและหลักฐานปรับเข้ากับหลักกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง เพื่อกำหนดรูปแบบการดำเนินการ

กรณีข้อเท็จจริงและหลักฐานที่ได้รับรายงานไม่แจ้งชัดเพียงพอต่อการพิจารณา หัวหน้างานสอบสวน 1 , 2 , 3 หรือ 4 และนิติกรผู้รับผิดชอบสำนวนจะมีหนังสือไปยังโครงการ / ศูนย์ / กอง / สำนัก ที่รายงานความเสียหาย ขอทราบข้อเท็จจริงและหลักฐานเพิ่มเติม รวมทั้งหากหน่วยงานดังกล่าวยังไม่ได้แจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่เพื่อร่วมเป็นกรรมการ ก็จะขอให้หน่วยงานแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่เพื่อร่วมเป็นกรรมการโดยมีคุณสมบัติเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และมีได้มีประโยชน์ได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับกรณีที่เกิดขึ้น

4. หัวหน้างานสอบสวน 1 , 2 , 3 หรือ 4 และนิติกรผู้รับผิดชอบสำนวนพิจารณากำหนดรูปแบบคณะกรรมการโดยแบ่งเป็นสองลักษณะ ดังนี้

- ลักษณะที่ 1 ความเสียหายที่เกิดขึ้น มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ เช่น ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ คนร้ายกระทำโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้ อุบัติเหตุ เป็นต้น จะดำเนินการเสนอกรมฯ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

- ลักษณะที่ 2 ความเสียหายที่เกิดขึ้นยังไม่ทราบแน่ชัด มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่ เช่น ความเสียหายจากภัยธรรมชาติ อุทกภัย วาตภัย ไฟฟ้า เป็นต้น จะดำเนินการเสนอกรมฯ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้รายละเอียดข้อเท็จจริงที่ชัดเจนมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

1. หัวหน้างานสอบสวน 1 , 2 , 3 หรือ 4 และนิติกรผู้รับผิดชอบจำนวนจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบนำเรียน รองอธิบดีฝ่ายบริหาร(อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมชลประทานที่ ข 1068/2554 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2554) ผ่าน หัวหน้าฝ่ายสอบสวนและผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดิน เพื่อพิจารณาลงนามคำสั่ง

การจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ มีหลักเกณฑ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ดังนี้

(1) จำนวนกรรมการไม่เกินห้าคน

(2) มีการกำหนดเวลาแล้วเสร็จ (กรมชลประทานกำหนดระยะเวลาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาได้ ให้คณะกรรมการรายงานเหตุที่ทำให้การดำเนินการไม่แล้วเสร็จต่อผู้แต่งตั้ง เพื่อพิจารณาอนุมัติขยายระยะเวลาการดำเนินการตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสามสิบวัน จนกว่าการดำเนินการจะแล้วเสร็จ)

(3) แต่งตั้งกรรมการจากเจ้าหน้าที่ของกรมชลประทานหรือแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานของรัฐอื่นร่วมเป็นกรรมการได้ตามที่เห็นสมควร

ทั้งนี้ อาจมีการร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบหลายหน่วยงานได้ ถ้าความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอื่น หรือหน่วยงานของรัฐมากกว่าหนึ่งแห่งได้รับความเสียหาย หรือความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน

รองอธิบดีฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเห็นชอบและลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ หากไม่เห็นชอบจะขอให้ทบทวนหรือขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

2. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) ตรวจสอบข้อเท็จจริง

(2) รวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมด

(3) ให้โอกาสเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เสียหายได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

(4) เสนอความเห็นต่อผู้แต่งตั้งว่า มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด

3. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดจัดทำรายงานผลการสอบสวน(สล.2) และเอกสารประกอบการพิจารณานำเรียน รองอธิบดีฝ่ายบริหาร(อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมชลประทาน ที่ ข 1068/2554 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2554) ผ่านหัวหน้าฝ่ายสอบสวนและผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดิน เพื่อพิจารณา

4. หัวหน้างานสอบสวน และหรือหัวหน้าฝ่ายสอบสวนตรวจสอบสำนวนการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดและทำความเห็นนำเรียน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดิน เพื่อพิจารณา

5. ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดินพิจารณาและทำความเห็นนำเรียนรองอธิบดีฝ่ายบริหาร เพื่อพิจารณา

6. รองอธิบดีฝ่ายบริหาร (อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมชลประทานที่ ข 1068/2554 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2554) ในฐานะผู้แต่งตั้งพิจารณาและวินิจฉัยสั่งการว่า มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใดแต่ยังมีต้องแจ้งการสั่งการให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ หรือสั่งการให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดทบทวนหรือสอบสวนเพิ่มเติม

7. ฝ่ายสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบภายในเจ็ดวันนับแต่วันวินิจฉัยสั่งการ เว้นแต่เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ(ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ฉบับลงวันที่ 31 มีนาคม 2552)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน สอบข้อเท็จจริงเพื่อให้ทราบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของทางราชการมีเหตุอันควรเชื่อว่า เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือไม่ (ภัยธรรมชาติ อุทกภัย วาตภัย ไฟฟ้า เป็นต้น)

1. หัวหน้างานสอบสวน 1 , 2 , 3 หรือ 4 และนิติกรผู้รับผิดชอบสำนวนจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงนำเรียน รองอธิบดีฝ่ายบริหาร(อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมชลประทานที่ ข 1068/2554 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2554) ผ่าน หัวหน้าฝ่ายสอบสวนและผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดิน เพื่อพิจารณาลงนามคำสั่ง

รองอธิบดีฝ่ายบริหารพิจารณาแล้วเห็นชอบและลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง หากไม่เห็นชอบจะขอให้ทบทวนหรือขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

2. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) ตรวจสอบข้อเท็จจริง

(2) รวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมด

(3) ให้โอกาสเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เสียหายได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดง

พยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

(4) เสนอความเห็นต่อผู้แต่งตั้งว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของทางราชการ เกิดจากสาเหตุใด ค่าเสียหายเท่าใด มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำ ของเจ้าหน้าที่หรือไม่ และจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่า ด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หรือไม่

3. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงจัดทำรายงานผลการสอบสวนและเอกสารประกอบการ พิจารณานำเรียน รองอธิบดีฝ่ายบริหาร (อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมชลประทานที่ ข 1068/2554 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2554) ผ่าน หัวหน้าฝ่ายสอบสวนและผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดิน เพื่อพิจารณา

4. หัวหน้างานสอบสวน และหรือหัวหน้าฝ่ายสอบสวน ตรวจสอบงานการสอบข้อเท็จจริง และทำความเข้าใจนำเรียน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดิน เพื่อพิจารณา

5. ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดินพิจารณาและทำความเข้าใจนำเรียน รองอธิบดีฝ่าย บริหาร เพื่อพิจารณา

6. รองอธิบดีฝ่ายบริหาร(อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมชลประทานที่ ข 1068/2554 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2554) ในฐานะผู้แต่งตั้งพิจารณาและวินิจฉัยสั่งการ ดังนี้

(1) กรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของทางราชการ ไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิด จากการกระทำของเจ้าหน้าที่ จะวินิจฉัยสั่งการว่าไม่ต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความ รับผิดชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 และส่งสำนวนรายงานให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา เพื่อโปรดทราบและพิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ข้อ 12 ต่อไป หรือ

(2) กรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของทางราชการ มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจาก การกระทำของเจ้าหน้าที่จะวินิจฉัยสั่งการให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทาง ละเมิด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

รองอธิบดีฝ่ายบริหารอาจสั่งการให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงทบทวนหรือ สอบสวนเพิ่มเติมได้

7. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณารายงานผลการสอบสวนและเอกสารประกอบ แล้ว หากเห็นชอบด้วยกับความเห็นของกรมชลประทานที่ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของทาง ราชการไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ก็จะสั่งยุติเรื่อง

แต่ถ้าปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่เห็นชอบด้วยกับความเห็นของกรมชลประทานก็จะสั่งให้ดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ต่อไป

7. มาตรฐานงาน

- มาตรฐานงานเชิงปริมาณ ได้แก่ จำนวนการสอบสวนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 48 เรื่อง/ปี
- มาตรฐานงานเชิงคุณภาพ ได้แก่ จำนวนการสอบสวนที่ได้มีการดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย กฎ และระเบียบของทางราชการ ให้ความเป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่และบุคคลผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเป็นที่ ยอมรับของหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก เช่น กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง สำนักงานอัยการ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น และสามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้

8. ระบบติดตามประเมินผล

หัวหน้าฝ่ายสอบสวนเป็นผู้ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยตรวจสอบจากปริมาณจำนวน การสอบสวนที่ดำเนินการแล้วเสร็จ และผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังและกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของนิติกรฝ่ายสอบสวนปฏิบัติงานมีคุณภาพและถูกต้องตาม กฎหมาย กฎ และระเบียบของทางราชการหรือไม่ประการใด

9. เอกสารอ้างอิง

กฎหมาย ระเบียบหรือคำสั่งที่ใช้ประกอบในการดำเนินการด้านความรับผิดชอบของ เจ้าหน้าที่ประกอบด้วย

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด
- พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539
- คำสั่งกรมชลประทานที่ ข 1068/2554 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2554 เรื่อง มอบหมายอำนาจหน้าที่ ในการสั่งและปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมชลประทาน
- บัญชีกองกฎหมายและที่ดิน ลงวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2541 เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณี ทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย
- บัญชีกองกฎหมายและที่ดิน ที่ ฝสม.ท. 27/51 ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2551 เรื่อง ชักซ้อม เพิ่มเติมแนวทางปฏิบัติกรณีทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย
- บัญชีกองกฎหมายและที่ดิน ที่ ท 125/54 ลงวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2554 เรื่อง แนวทาง ปฏิบัติการรายงานเบื้องต้นกรณีทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ

- บันทึกฝ่ายสอบสวน กองกฎหมายและที่ดิน ที่ กมด.06.2/ท 3/2555 ลงวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2555 เรื่อง แนวทางปฏิบัติการรายงานเบื้องต้นกรณีทรัพย์สินของทางราชการ ได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ

10. แบบฟอร์มที่ใช้

1. แบบฟอร์มบันทึกการสอบสวนคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด (สล.1)
2. แบบฟอร์มบันทึกการสอบสวนคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง (สบ.1)
3. แบบรายงานผลการสอบสวน (สล.2)

11. ข้อพึงระวังและบทเรียนที่ผ่านมา

กระบวนการด้านความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ถือได้ว่าเป็นภารกิจที่มีความสำคัญอย่างสูงต่อการส่งเสริมธรรมาภิบาล (Good Governance) เนื่องจากเป็นงานที่ก่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อเจ้าหน้าที่ และมีผลเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการบริหารงานของรัฐ

ปัจจุบันได้มีการรายงานเกี่ยวกับอุบัติเหตุเป็นจำนวนมาก จำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดประเภทนี้ จะมีรายละเอียดข้อเท็จจริงประกอบพยานหลักฐานจำนวนมากและความยากของงานค่อนข้างสูง เนื่องจากจะต้องเตรียมพยานหลักฐานประกอบการฟ้องหรือต่อสู้คดี ตัวอย่างเช่น รดยนต์ของกรมชลประทานประสบอุบัติเหตุเกี่ยวข้องกับรดยนต์ของบุคคลภายนอก เป็นเหตุให้ได้รับความเสียหายและมีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต เป็นต้น

พยานหลักฐานที่ ควรนำมาพิจารณาและประกอบสำนวน ได้แก่

- รายงานของโครงการ กอง หรือสำนักชลประทาน เรื่อง รดยนต์ของราชการประสบอุบัติเหตุ หรือแบบรายงานอุบัติเหตุ (แบบ ๕)

- คำสั่งกรมชลประทาน เรื่อง การจ้างลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานขับรถรดยนต์

- ใบอนุญาตขับขี่

- แบบขออนุญาตไปราชการ

- ใบขออนุญาตใช้ยานพาหนะส่วนกลาง

- ใบจ่ายยืมพัสดุ รดยนต์ราชการ

- ใบขออนุญาตใช้ยานพาหนะส่วนกลาง

- สมุดรายละเอียดการซ่อมบำรุงของรดยนต์ราชการ

- หนังสือมอบอำนาจแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีอาญา

- รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี

- หนังสือแจ้งผลคดีอาญาของเจ้าหน้าที่ตำรวจและความเห็นของพนักงานอัยการ

- หนังสือแจ้งผลของเจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐานหรือวิทยาการ
- คำพิพากษาคดีอาญา ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา
- คำพิพากษาคดีแพ่ง ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา
- ภาพถ่ายรถยนต์ราชการก่อนเกิดเหตุ
- ภาพถ่ายรถยนต์ราชการภายหลังเกิดเหตุ ด้านหน้า ด้านหลัง ด้านข้างซ้าย-ขวา ด้านบน และภายในห้องโดยสาร
- ภาพถ่ายสภาพความเสียหายของรถยนต์คู่กรณีโดยละเอียด
- ภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ แสดงลักษณะผิวจราจร ช่องทางเดินรถยนต์ราชการ และรถยนต์คู่กรณี ความกว้างของถนนและไหล่ทาง
- ภาพถ่ายผิวจราจร แสดงถึงรอยเบรกหรือรอยห้ามล้อของรถยนต์ตั้งแต่เริ่มต้น รอยเบรกจนถึงจุดที่รถยนต์เฉี่ยวชน
- รายงานประเมินความเสียหายของรถยนต์ราชการและรถยนต์คู่กรณี
- แผนที่สถานที่เกิดเหตุ จัดทำโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจและหรือคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
- รายงานผลการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในร่างกายผู้ขับขี่
- กรณีเจ้าหน้าที่กรมหรือบุคคลภายนอกยินยอมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่
- เอกสารการขอนำรถยนต์ราชการไปซ่อมกลับคืนสภาพเดิม
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับตามระเบียบของราชการ
- รายงานผลการตรวจรับ
- ภาพถ่ายรถยนต์ราชการภายหลังจากได้รับการซ่อมแซมเสร็จเรียบร้อยแล้ว
- เอกสารหลักฐานที่แสดงว่า เจ้าหน้าที่กรมหรือบุคคลภายนอกเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมรถยนต์ราชการ เช่น สัญญาจ้างซ่อม ใบเสร็จรับเงิน

ทั้งนี้ ลักษณะการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสำนวนที่มีการกระทำทุจริตของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่หรือการกระทำละเมิดที่ใช้เทคนิคเฉพาะทางในการปฏิบัติงาน การดำเนินงานของกรมชลประทานที่ผ่านมาพบว่าสำนวนการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิดยังมีข้อบกพร่อง หลายประการที่จะต้องดำเนินการแก้ไขทั้งในด้านเนื้อหาและรูปแบบของสำนวนการสอบสวน โดยผลของการสอบสวนที่ไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎหรือระเบียบ เป็นสาเหตุให้เจ้าหน้าที่ผู้ถูกสอบสวนสามารถโต้แย้งต่อศาลปกครองและทำให้ถูกเพิกถอนคำสั่งทางปกครองได้ ทำให้ต้องเสียเวลากลับมาดำเนินการใหม่ให้ถูกต้อง สาเหตุของความบกพร่องที่เกิดขึ้นนั้นมีได้เกิดจากกฎหมาย กฎหรือระเบียบ แต่เกิดจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังขาดทักษะและความรู้

ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องสอบสวนและขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย กฎหรือระเบียบตามหน้าที่ที่ตนจะต้องปฏิบัติ

แนวทางการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการด้านสอบสวน

1. กรมชลประทานควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรผู้ที่จะมาปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดให้มีศักยภาพในการสอบสวนโดยมุ่งเน้นกิจกรรมด้านการฝึกอบรม ไม่ว่าจะเป็นการจัดฝึกอบรมเองภายในกรมฯหรือการส่งบุคลากรไปฝึกอบรมภายนอกกรมฯ เช่น กรมบัญชีกลาง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานศาลปกครอง มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานต่างๆ เป็นต้น

2. เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดจะต้องพัฒนาศักยภาพตนเองด้วยการศึกษาคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบแพ่ง ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา คำพิพากษาศาลปกครอง ตลอดจนกฎหมาย กฎ ระเบียบและหนังสือเวียนต่างๆอย่างต่อเนื่อง

3. กระบวนการด้านความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่จะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทันสมัยเป็นปัจจุบัน เพื่อสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มุ่งไป สู่การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลงานที่ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพ และบรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ พัฒนาการทำงานให้เป็นมืออาชีพ และใช้ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรรวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ความรู้ให้กับบุคคลภายนอก